

ЦЕНТРАЛНА ИЗБИРАТЕЛНА КОМИСИЯ
ОБЩЕСТВЕН СЪВЕТ

ПРОТОКОЛ

№ 61

На 20.06.2017 г. се проведе заседание на Обществения съвет към ЦИК.

ПРИСЪСТВАХА: **Румяна Дечева** – председател

Европейска асоциация за защита на човешките права в България

Надежда Гологанова – зам.-председател

Гражданска инициатива за свободни и демократични избори

Велко Милоев – БСЧИ – Плевен

Тодор Гунчев – Федерация на независимите студентски дружества

Елена Цицелкова – Европейска асоциация за защита на човешките права в България

Божидар Василев – Федерация на независимите студентски дружества

Михаела Доцова – Институт за модерна политика и асоциация на младите юристи

Стефан Манов – БСЧИ – Пловдив (по скайп)

Заседанието бе открито в 16 часа и 30 минути и председателствано от госпожа Румяна Дечева – председател на Обществения съвет към ЦИК.

* * *

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Обявявам днешното заседание за открито.

Освен заявените няколко точки, аз предлагам да споделя няколко неща, към които имах ангажимент от предишни наши срещи.

Първо, тъй като сме в процес на завършване на онзи анализ от парламентарните избори трябваше да намерим подходящ начин, за да представим нашия анализ на Централната избирателна комисия.

Предложението, което току що дискутирахме с Ивелина Алексиева беше деня след нашето заседание, когато видим окончателно кой какво има още да допипва, да довършва и да напишем едно заявление за среща и за представяне на нашия анализ. И евентуално следващия вторник след тяхното заседание или в рамките като последна точка от дневен ред на тяхното заседание, ние да го направим това официално представяне.

Второто нещо, което коментирахме във връзка с председателството, което в момента нашата Централна избирателна комисия има в организацията на изборните администрации, имахме един разговор преди провеждането на Бюрото, което беше тук в София, че ние като Обществен съвет имаме желание да пропагандираме този наш опит. Да разказваме, че такива хора има с тенденция и ние самите да ставаме по-популярни и да имаме възможност да се позоваваме на тази според нас положителна практика. Сега научих преди малко, че на всички заседания, които до момента е имало, това всъщност се е обсъждало. Като най-подробно е обсъждано в Санкт Петербург на срещата, която беше преди две седмици. Там изрично водещия панела от Съвета на Европа и от Венецианската комисия са проявили интерес. И в обобщението на срещата това е било споменато като една от интересните и добри практики по които някакъв интерес се очаква да има.

Евентуално като завършване на нашето представяне в рамките на това председателство, което ще бъде до генералната

Асамблея през ноември месец. Дати още нямам. За онази генерална асамблея ние бихме могли евентуално да предложим някакъв кратък документ, в който да описваме нашия опит как се е появил този Обществен съвет, продължение на какви други формати за участие на гражданското общество във взимането на решения и наблюдаването дейността на Централната изборителна комисия и какво сме направили според нас. За това има време, но може да си мислим по това.

Другите две неща, които исках да спомена извън дневния ред са два документа, които съществуват в публичното пространство. Аз си мислех, че съм изпратила тези документи, но преди малко като отворих имейла си видях, че не съм. Нещо е станало и те не са тръгнали. В готовност са в компютъра ми.

Изваждам го като съобщение не в точка разни, защото имат отношение към нашия анализ. Едното е, че преди два дни Съвета на Европа и Венецианската комисия утвърдиха критерии или стандарти за електронното гласуване. Като в техните представи електронно гласуване е не само гласуването по интернет, но машинното гласуване и машинното преброяване на бюлетини.

По време на повторното ми забавяне за днешната среща обменихме няколко думи с Александър Андреев и с Камелия Нейкова към които има вече направени запитвания от различни медии да коментират. Тези документи не са преведени на български, те съществуват на практика само на английски и на френски. Така че ние имаме възможност да ги прочетем заедно със съответните наши институции, които по някакъв начин са ангажирани с тях преди официалното им представяне.

Второ, има един анализ на работата на изборната администрация. Тези които се срещаха с делегацията или мисията на ОССЕ за наблюдение на изборите знаят, че за първи път в екипа на мисията имаше човек в основния екип който беше наблюдаващ работата на изборната администрация - за първи път в практиката на наблюдение. Проверих, но не видях другаде в европейските страни, които познавам да е имало такива позиция. Не казвам, че е

нямало никъде по света, много страни особено тези, които са в бившите републики на бившия Съветски съюз, наистина аз не ги познавам, и не познавам практиките там.

Важно е да се запознаем с този анализ за работата на изборната администрация. По-късно ще ви изпратя линка, така че всички да може да се запознаем.

Сега към **точка първа** от дневния ред.

В същност аз съвсем своеволно водя това заседание, защото ние с Надето и Дончо вече сме извън периода, в който имаме ангажименти към Обществения съвет. Последно беше гласувано, че до края на м. май имаме удължение на мандата. Сега сме към края на юни. В същото време предстои летен период. Не ни предстоят избори, въпреки че в момента има активност в Народното събрание, която е около промените и внесените законопроекти за изменение на Изборния кодекс. Практически един от законопроектите изцяло изменя цялото изборно законодателство. Това е ситуацията.

На нас мандата ни изтече по наше последно решение в края на м. май. И в момента трябва да решим, а сега накъде.

Преди месец или повече бях попитала има ли кандидати? Или хората са много скромни или никой не желае да се самокандидатира. В случай, че няма кандидати, това което говорихме с Надя, ние може да поемем до изтичане на летния период.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Според мен е редно да има смяна. Защото самата идея вече колко време продължава това наше председателство, удължаваме го изкуствено и т.н. Нарушава се принципа на който беше създаден Обществения съвет с идеята, всички организации на ротационен принцип да се сменят. Ако искате ще го променим да не е през шест месеца, да стане през година.

БОЖИДАР ВАСИЛЕВ: През две години ще стане и вие ще продължите още две години. Два мандата по две години. Всичко си работи нормално, върви си нормално и сега ще говорим тук кой да е председател и кой да не е председател. Ако някой има претенции да

каже. Но след като никой няма претенции да си губим времето с такива неща. Само ако някой иска нека да каже.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Ако наистина няма кандидати очевидно, че трябва вие да останете. Иначе трябва да се саморазпуснем. Но за да не бъде уязвима вашата легитимност е редно да има един циркулярен имейл до всички. Както пусна в началото на година имаше три въпроса и които пожелаха отговориха. Аз такова допитване не съм видял.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Дори и да го направим с удължение с шест месеца и след шест месеца какво ще правим?

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Пак същото. Пускат се циркулярния имейл. Този имейл е този документ, който първо трябва да ни покаже, че наистина няма други желаещи.

И второ, да покаже съгласието на членовете да бъде удължен вашия мандат. В противен случай при всяка деликатна ситуация, ние не сме имали скоро такива, но не е изключено да възникнат, всеки който желае да навреди на Обществения съвет ще каже вие сте нелегитимни. Вие не сте никой. Така че трябва да се пусне един такъв циркулярен имейл, след като не може да се съберем наличен състав. И това ще е документа.

СТЕФАН МАНОВ: Може ли едно предложение от моя страна. Исках да кажа, че последните година и половина две ръководството, което работи постигна много ценно в Обществения съвет, а именно да работим като колектив. И всъщност тези доклади, които вече две години успяваме да изработим дават една кохезия между отделните организации, което преди не съществуваше. В този смисъл това е абсолютно успешно ръководство и начин на работа и ние трябва по някакъв начин това да го продължим.

Аз имам от процедурна гледна точка следното виждане. Председателят и заместник-председателите не са в пакет. Поне по това, което четох в Правилника, там няма пакетен принцип. Тоест нищо не пречи, за да спазим формално изискванията за мандатност да има една ротация. Примерно сегашното ръководство да продължи да функционира като такова, но Надето да стане председател, за да

имаме тази ротация, която изисква правилника. Както посочи Велко Милоев не трябва да сме уязвими от външни критики. Това е важен елемент. Аз съм на категоричното мнение, че като няма алтернативи и желание трябва да продължим да намерим формата на работа в сегашния екип на ръководство.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Аз не съм юрист, но Даниел Стоянов казваше, че важи за всички. Тоест, като са минали два мандата и председателя и заместник-председателите трябва да се сменят.

ЕЛЕНА ЦИЦЕЛКОВА: Който е бил в Управителния съвет трябва да излезе от Управителния съвет.

СТЕФАН МАНОВ: В нашия правилник не е така.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Стефан конкретно някаква комбинация предлагаш ли?

СТЕФАН МАНОВ: Това беше обща позиция, ако се споделя от останалите колеги ще измислим.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Аз съм лично за.

ТОДОР ГУНЧЕВ: Мисля, че това важи или като цяло трябва да са нови, което може да стане наистина с някакво по-официално обръщение и някакви по-официални действия. Или според мен при положение, че сега работи добре и при положение, че има постигнати разни неща не мисля, че има от някои напрежение. Това което казах, при положение, че аз в момента не съм видял някакво напрежение, не сме в активен сезон, нямаме някакво искане от вън това нещо да стане и всички сме на някакво консенсусно мнение, че това ръководство към момента работи добре. Да, ако има напрежение бих казал, че е по-добре да спазваме правилата. При положение, че наистина в момента може да удължим с шест месеца не виждам защо.

Аз лично това което съм видял в последните два избора, в които сме участвали по-реално, съм видял добро отношение и добра координация както в вътре в Обществения съвет, така и към външните изяви и към работата с ЦИК. Така че за мен нещата са или, или. Тоест, или трябва да се направи някаква смяна генерална

сега, за която сега явно в момента нямаме възможност да направим. Защото най-малкото тук присъстваме реално четири, пет организации, от които три са вътре в ръководството или да се удължи за след шест месеца.

СТЕФАН МАНОВ: Ето го текста за правилата. Ръководството се състои от председател и заместник-председатели. Всеки се избира за срок от шест месеца, но за не повече от два последователни мандата.

Всеки от тях се избира за срок от шест месеца, но за не повече от два последователни мандата. Тоест, няма пречка един човек, който е бил заместник-председател да бъде председател. И обратното един председател да бъде заместник-председател, т.е. да има формално шестмесечна подмяна. Но по същество няма пречка за различни мандати. Това исках да кажа.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Преди две години имаше такова предложение от тогавашните заместник-председатели, единия да стане председател. И тогава юристите, които бяха Даниел Стоянов и други казаха, че не е възможно според тях. Аз не съм юрист. Не мога да твърдя. Считаю, че на Даниел е по меродавно мнението.

БОЖИДАР ВАСИЕЛВ: Всеки един от тях се избира за шест месеца.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Аз предлагам едно от решенията ни за днес да видим, дали ще успеем да съберем кворум и чрез имейли, защото в момента имаме шест гласа от 14.

БОЖИДАР ВАСИЛЕВ: Имаме мнозинство с падащ кворум.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Стефан Марков чакам всеки момент да дойде. Нещо което исках да предложа е да променим срока за работа на ръководството на Обществения съвет, което не е свързано с нас. Извън това какво бъде решено трябва да се реши. Шест месеца е време в което особено между избори нищо не може да се направи. Аз се притеснявам единствено от възможността дейността изцяло да бъде блокирана между избори, когато нищо не се случва. И за едни шест месеца може да няма нито една среща и с това автоматично Обществения съвет да си отмре.

Някой каза две години. Нека да видим две години как ни се струва нормално, прекалено много.

МИХАЕЛА ДОЦОВА: Две години е един период от време, в който първо чисто организационно хората, които са избрани ще се научат как се случват нещата, защото дори някои да имат опит, този ангажимент е много по-различен от всякакви други ръководни функции и задължения. Това е един период от време, в който е достатъчен да се провеждат определени, да не каже политики, но да се реализират определени идеи във връзка с изборния процес.

Предвид, че при органите на изпълнителната власт най-често срещания срок на мандата е четиригодишен и той се приема, че е абсолютно достатъчен да се реализира определена политика. Смятам, че две години е един добър вариант и компромисен, с оглед на това все пак да има една сменяемост между ръководствата. В същото време и последователност и достатъчен обучителен период за всеки един нов член на Съвета, който след това ще може да се „издигне“ йерархично.

БОЖИДАР ВАСИЛЕВ: Какво пречи да го вземем на днешното заседание това решение?

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Ние може да го вземем и ще търсим организации, които не са представени, докато наберем необходимото количество гласове за подкрепа, за да може да го формализираме като решение.

БОЖИДАР ВАСИЛЕВ: Вземаме решение за две години.

МИХАЕЛА ДОЦОВА: Имаме в момента кворум. Заседаваме. Има предложение за решение.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Има падащ кворум за събрание за взимане на решение. След 15-тата минута, ако започнем да заседаваме може да решаваме.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: На мен ми се струва една година по-логичен период. Ако продължава да важи това за два мандата едно ръководство, точно ще може да изкара една година и още една или две години максимум и после се сменя.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Това също е вариант една година с възможност за удължаване с още една.

БОЖИДАР ВАСИЛЕВ: Преизбираме ръководството за две години и приключваме. Започваме да работим.

ТОДОР ГУНЧЕВ: И за един месец да го изберем или за десет години, то зависи от работата вътре в Обществения съвет.

Ако погледнем от гледна точка на това, което каза Михаела работата на публичните органи реално, чиито избори ние все пак наблюдаваме, там мандата е четиригодишен. Каквото и да си говорим, за четири години може да има подготвителен период, реални политики. За шест месеца е абсурдно. Каквато и да е организация, ако ще да е фирма с трима човека персонал да влезеш вътре и да влезеш в дейността и да започнеш да работиш и да правиш някаква политика, камо ли по работа по изборни системи или по наблюдение на изборите. Така че аз по скоро съм за двете години. Не мога да мотивирам дали две години или 18 месеца или година, но две години звучи логично.

БОЖИДАР ВАСИЛЕВ: Предлагам да послушаме Стефан. Той дава добра оценка на ръководството. Да се промени мандата за две години и да преизберем ръководството за две години и да продължаваме да работим.

МИХАЕЛА ДОЦОВА: Само да вметна. Трябва да отчетем и факта, че експертите в сферата на изборните системи не са много. И ако искаме да работим и да даваме коректни предложения трябва да се съобразим с това, че хората, които могат да го правят са малко и би било много трудно да има една ротация през шест месеца или през една година.

БОЖИДАР ВАСИЛЕВ: Румяна Дечева вече е създала позиция навсякъде, някакъв авторитет. Да продължим да се възползваме от това нещо и да ги изберем за две години и да продължаваме нататък.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Нашите две години, дори да се приемем, въпреки че не би могло така да се прочете, но нашите две години свършват на 7 септември.

Първо, за да решим бъдещето.

Кой е за две години?

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Остава ли този член, че два мандата имат право.

ТОДОР ГУНЧЕВ: Могат да се преизбират. А могат ли да не се преизбират?

МИХАЕЛА ДОЦОВА: Не е задължително. Вече е твое решение дали кандидатстваш за втори мандат или не.

ТОДОР ГУНЧЕВ: Дали ще направи ротация или ще гласува допълнително доверие на базата на работата, която е за две години. Аз зачекнах въпроса как се върши работа за шест месеца.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Никак. И нищо не може да се планира.

ТОДОР ГУНЧЕВ: Ако нямаш избори тези шест месеца какво правиш?

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Две години плюс преизбиране за още един мандат.

БОЖИДАР ВАСИЛЕВ: само удължаваме мандатността на две години. Само единия член променяме.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: И останалото в текста не го пипаме.

Който е за, моля да гласува.

СТЕФАН МАНОВ: Като говорим за за и против. Там има един друг член не е лошо да го изменим, защото аз нямам право да гласувам дистанционно.

МИХАЕЛА ДОЦОВА: Аз понеже нямам пред мен най-актуалния текст на правилата, отворила съм през интернет един текст, за който не знам дали е най-актуалния. Правилата за дейността на Обществения съвет може да бъдат променени по предложение на Обществения съвет одобрено с решение на ЦИК. Уточняваме процедурата.

БОЖИДАР ВАСИЛЕВ: Ние ще им го предложим.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Всичко става с тяхно решение. В четвъртък може да бъде внесено. Така че в четвъртък може да знаем кои правила са приети.

МИХАЕЛА ДОЦОВА: Реално в текста на т.5.1, който гласи, второ изречение: „Всеки от тях се избира за срок от шест месеца, но за не повече от два последователни мандата. Шест месеца се заменя с две години.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Да, приемаме.

СТЕФАН МАНОВ: В 4.1 където пише възможно е дистанционно участие в дейността на Обществения съвет, но без право на глас за съответното заседание, трябва да го заличим това „без право на глас“.

МИХАЕЛА ДОЦОВА: С право на глас, да бъде променено.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Искам само да споделя откъде дойде това, без право на глас. Това ни беше предложено не от членове на Обществения съвет. Притеснението ни беше че, ако се отворим към всички, които са били наблюдатели и тези организации, които наблюдават изборите изведнъж искат да станат членове на Обществения съвет е възможно. Тъй като обикновено по изборите имаме повече не представени в Обществения съвет организации има хора, които имат притеснение, че биха могли определени интереси да дойдат и да завладеят от вътре.

ВЕЛКО МИЛОЕВ:

Първо трябва да станат членове на Обществения съвет. Това е филтъра, а не дистанционното гласуване.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Това беше тогава моята позиция, че не може някой, когото ние не познаваме, който не е приет, който не е показал какво прави по изборите, да стане член на Обществения съвет и изведнъж да гласува.

БОЖИДАР ВАСИЛЕВ: Така както се явиха сега 1000 наблюдатели.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Аз и тогава бях против това ограничение. Заличаваме го.

Има ли някой против това, да се даде глас за дистанционно участие. Там не си спомням точно как беше формулирано, тъй като много пъти променяхме правилата.

ТОДОР ГУНЧЕВ: Възможно е дистанционно участие в дейността на Обществения съвет, но без право на глас за съответното заседание.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: С право на глас.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Според мен трябва да се дорегламентира, защото примерно организациите, които и по скайп на участват и изведнъж може да гласуват.

МИХАЕЛА ДОЦОВА: Какво означава дистанционно участие?

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Дистанционно участие значи, когато не можеш да участваш, изпратиш имейл и по дневния ред дадеш предложения и дадеш собствения си глас предварително по определени позиции.

БОЖИДАР ВАСИЛЕВ: По-добре да остане този текст, за да се предпазим. Ще дойдат много други.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Няма кой да дойде и да ни превземе откъдето и да било. Отиваме към следваща точка и аз ще предложа по какъв начин да установим контакт с тях. Защото ние имаме криза на представителността. Организациите, които сме членове на Обществения съвет представляваме много по-малко наблюдатели, отколкото организациите, които не идват при нас. И в този смисъл е много добре да знаем кои са другите хора, които се появяват като наблюдатели.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Има дистанционно участие и трябва да добавим гласуване по имейл.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Дистанционно включва и по имейл.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Експлицитно да се спомене.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Дистанционно с право на глас. Дали ще бъде по скайп, дали ще бъде по имейл.

БОЖИДАР ВАСИЛЕВ: Днес да не пипаме този текст. Нека да отлежи това. Да не бързаме.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Моето предложение е да го гласуваме днес и да решим да отпадне това. Вече четири години ги молим и никой не идва. На всички писах писма. Надя и Дончо получаваха копия. Обадиха ми се от две организации, може би ще дойдат. Истински организации са. Онези които нямат интерес те не искат да общуват с нас. Те не искат да покажат какво правят. Отпада „без“ и се заменя „с право на глас“.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Аз съм против да остава думата дистанционно по този начин, защото е много общ. Трябва по някакъв начин да напишем по скайп.

МИХАЕЛА ДОЦОВА: Дистанционно участие означава по телефона, чрез скайп връзка, както чрез имейл и всички възможни и модерни начини на комуникация. Така че, ако ще остава текста с дистанционното гласуване трябва да се дефинира какво е дистанционното участие.

ТОДОР ГУНЧЕВ: също предлагам да остане този текст. Прочитам следващото изречение. Членовете представят писмени становища по темите от дневния ред, включително в точка разни, които могат да бъдат гласувани като общо становище или приети и документирани.

Има текста, който визира по какъв начин става изказаното становище по точки от дневния ред. Така че представителността на хората, които не участват е гарантирана тук с този текст, който го има. Единствено е запазено това, че няма право да гласува някой дистанционно. Ако ние в момента го променим направо се гласува, Михаела е абсолютно права, трябва да се уточни точно какво означава гласуване и по какъв начин се запазва. Предлагам и аз в момента да не го пипаме това за дистанционното. Нека да остане за момента така. Ако трябва на последващо решение ще го променим. Нека да го прецизираме най-малкото.

МИХАЕЛА ДОЦОВА: Бихме могли да го отложим на следващо заседание или когато имаме готовност с дефиниция на дистанционно участие или конкретни предложения за промяната.

ТОДОР ГУНЧЕВ: Любимите думи на юристите да дефинираме и прецизираме.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Мандатността я решихме две години с възможност за втори последователен мандат.

Подлагам на гласуване да се замени „без право на глас“, „с право на глас“ за дистанционното участие в заседанията.

Кой е за промяната?

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Аз съм за.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Кой иска да се замени думата „без“ със „с“?

СТЕФАН МАНОВ: Очевидно съм за. Аз го предложих. Но нямам право на глас.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Двама „за“.

Не се приема.

СТЕФАН МАНОВ: Да ви кажа историята. Това нещо беше вкарано, когато имаше темата за асоциираните членове. Това въобще не визираше пълноправните членове, а асоциираните без правото на глас за съответното заседание. Това стана механично прехвърляне върху изобщо дистанционното участие.

МИХАЕЛА ДОЦОВА: Тогавя може да си остане така и само да се уточни за асоциираните членове на Управителния съвет.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Ние нямаме асоциирани. То беше изцяло прехвърлено.

БОЖИДАР ВАСИЛЕВ: Да отложим разискването по този текст за друго заседание.

ТОДОР ГУНЧЕВ: Знам, че в момента когато започне да се обсъжда това означава, че не е изкристализирало и няма точно яснота какво точно искаме.

Предлагам за следващото заседание всеки да напише като текст какво точно предлага да се направи, защото това най-малкото ще подлежи на решение на ЦИК след това.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Резултатът към момента е: Двама са за промяна на съюз „без“ със „с“, а трима са против.

Предложението е за следващото заседание ще помоля Михаела, като единствения из между нас, който работи свободно с тези бюрократични текстове, да погледне всичките правила, защото съм убедена, че освен този чл.4.1 има и още други.

Само един кратък коментар. Тези правила са резултат от доста премахнати механично текстове, които не бяха приети. И съм убедена, че в този момент, когато сме извън изборна ситуация, каквито бяха винаги ситуациите, когато преди се променяха правилата, ще бъде по-лесно да се огледат, да се прецизират и наистина да бъдат приемливи за всички.

МИХАЕЛА ДОЦОВА: Аз мога да поема ангажимент до следващото заседание, до понеделник сутринта да изпратя готово предложение за промени, които всички вие да имате.

БОЖИДАР ВАСИЕЛВ: По-добре някъде месец септември да разсъждаваме по тези въпроси. Нека да го отложим.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Много настойчиво си налагаш мнението.

БОЖИДАР ВАСИЛЕВ: Аз не го налагам. Аз предлагам.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Искам само да ви помоля да се фокусираме върху нещо. Предстои ни приемане на нови членове. Трябва така да бъде организирана нашата дейност, че първо от една страна да бъдем ефективни, да имаме колкото може повече допълнително хора, които се интересуват от избори и които ще участват активно. И в същото време да гарантираме, че няма да има възможност за платени хора да променят посоката ни.

В този смисъл съм напълно убедена, че ние срещайки се и познавайки бъдещите членове на Обществения съвет сме достатъчно разумни, за да не допуснем такива случайни субекти да членуват. Това е основната цедка. Не начина по който се гласува и не начина по който се взима участие в работа, а начина по който ние приемаме правилата по които ние ще ги интервюираме, по които те ще представят собствената си дейност и т.н.

В този смисъл ми се струва, че може да бъдем по-отворени, а и трябва да бъдем по-отворени, за да представляваме поне 50 процента от наблюдателите, което ще покрие горе долу истинските наблюдатели.

БОЖИДАР ВАСИЛЕВ: Аз имам друго питане. Това че сме увеличили мандатността на две години, на вас не ви ли удължава срока до септември?

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Ние с нас не сме се занимавали. Ние в момента коментираме принципните неща по правилата, а в някакъв момент ще трябва да се реши и конкретния случай.

БОЖИДАР ВАСИЛЕВ: Да се направи гласуване за избор на ръководство. Предлагам днес да го направим, ако нямате възражения, да удължим вашия мандат за две години.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Трябва да го направим днес, независимо за кой ще е, защото иначе не може да ги предложим тези неща на ЦИК. Няма кой да го подпише от името на Обществения съвет. Преди да е влезнало за двете години и да е гласувано от ЦИК не може да изберем ръководство за две години.

МИХАЕЛА ДОЦОВА: Предвид на това, че няма избрано ново ръководство, старото изпълнява функциите си до избиране на ново. Така че ние имаме председател. И не мисля, че имаме проблем в момента. Ние си имаме ръководство до избора на ново. А кога ще изберем ръководството е въпрос, кога ще успеем да се съберем и определени кандидати ще получат мнозинството от гласовете.

БОЖИДАР ВАСИЛЕВ: Ако ние днес направим предложение, че с промяната на мандатността за две години, избираме днешното ръководство, пак ЦИК трябва да приеме това решение.

МИХАЕЛА ДОЦОВА: Имаме избрано ръководство до избора на следващо, така че с това нямаме проблем.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: В този смисъл моето предложение продължава да бъде като начало днес да напише решение до ЦИК, решение на Обществения съвет за промяна в правилата в точката, която касае срока на мандата. А всички

останалите правила ще ги комуникираме при следващо наше заседание.

БОЖИДАР ВАСИЛЕВ: Ако ние днес направим избор за ръководството, ЦИК може ли на следващото заседание приемайки измененията на правилата да одобри избора ни за ръководство?

МИХАЕЛА ДОЦОВА: Според мен не би трябвало да има проблем, след като ние вече сме гласували новото правило. Това е също като с приемането на нов устав в едно юридическо лице с нестопанска цел е избора на ново ръководство. Реално констативния ефект от избора при случаите с юридически лица с нестопанска цел е вписването в окръжния съд. А при нашия случай ще бъде решението на ЦИК. За мен няма проблем да си изберем ръководство с новия текст на правилата.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Не е ли по-добре те да гласуват правилата, защото ние подавайки им имена, това така или иначе по чисто емоционален начин се свързва като някакво решение, което е свързано с лицата. Докато ние от една страна променяме правилата по едни причини, чисто принципни, докато лицата дали ще бъдат тези хора или някакви нови хора ще се появят между днес и понеделник е различен въпрос.

ЕЛЕНА ЦИЦЕЛКОВА: Ти лица така или иначе в момента не можеш да им предложиш, така че за мен този въпрос не се поставя.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Само това решение да предложим на ЦИК и с това да приключим.

БОЖИДАР ВАСИЛЕВ: Те са били избирани по стар правилник. По новия правилник всички имат право.

СТЕФАН МАНОВ: Колеги, нека да го направим по метода на най-малкото съпротивление. Да се промени текста и след това ще видим. ЦИК да си гласува. И през това време да си оставим ситуацията.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: В момента в който имаме променени правила след това въз основа на тези правила след седмица, след десет дни по имейл може да решим, защото това е част от правилата. Това не се налага да се променя. Даже без

промени след седмица, след като ЦИК ни информира, че те са приели тези правила, ние ще може да решим каквото и да било. Аз не искам да обвързвам имена на сегашното или бъдещо ръководство с промени.

Затова предлагам ние в момента да приемем единствено промяната на мандата. Това нещо да мине. Нашият горчив опит беше, че ние предложихме много промени. Някои от тях се приемаха, други не се приемаха. Двама различни човека ги докладваха. Единият ден се приемаха, другия ден се отказваха същите промени на различни заседания. От което нашите правила станаха един миш маш.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Проточи се много дълго във времето. И накрая не се знаеше какво точно е прието и какво е отхвърлено. Казваха ни: „може, но го променете малко текста и ще стане“ и ние променяхме.

СТЕФАН МАНОВ: Още една бележка. От това, което казва Руми и Надето е добър пример да внимаваме какво подаваме като текст. Защото там също има понякога има реакция. Аз в тази връзка задаваме въпрос, имаме ли някакъв сондаж неформален в ЦИК относно промяната, за да не се блъснем сега в една скала и да стане едно излишно напрежение около тези шест месеца или две години.

В тази връзка дали не трябва нещо по-обтекаемо като например в края на сегашното изречение за не повече от два последователни мандата, освен ако Обществения съвет не реши друго. Някаква по-обтекаема формулировка. Да не се блъснем в някаква скала и да започнат едни дебати. Да ни върнат един отговор не и след това да се чудим какво да правим. Да изпипаме текста, за да не стане блокиране.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Отговор директно на въпроса ти. Да, когато през м.декември гласувахме поредното удължаване, ние вече бяхме в хипотезата на търсене на трети мандат. И по онова време с хора от всичките различни групи разговаряхме, защото за мен беше напълно неясно като какво предлагаме вече. Нямахме

никакви кандидати. Бяхме след избори, след референдум и преди нови избори.

По онова време имаше готовност, говоря за м. декември, предложението всъщност дойде от ЦИК, да променим правилата си в посока някаква по-добра предвидимост, някакви по-нормални срокове. Едно от предложенията беше нашите мандати да съвпадат с тези на Централната изборителна комисия, което за други членове на ЦИК, както и за мен самата това е абсолютно неприемливо, понеже те все пак получават заплати, а ние сме с нашите доброволни ангажименти. И тава е прекалено дълъг срок да поемем ангажимент за толкова дълъг срок. Моето предложение още тогава, в края на миналата година беше мандат от година и половина и всички казаха, че е прекалено кратко. Никой не каза, че година и половина е прекалено много. Всички казаха, че е прекалено кратко.

На мен ми се струва година и половина едно разумно време, което дава някаква възможност, без да е достатъчно разбира се. Всичко е въз основа на това, че става дума за неплатена дейност.

Направени са сондажи. Беше доста отдавна. От тогава сигурно някои неща са се променили.

Решаваме, че ще подадем в решението на Обществения съвет до Централната изборителна комисия за промяна на срока на мандата на ръководството. След решение, което очакваме те да приемат колкото може по скоро, ние ще предложим останалите промени на правилата, както и решението за ново ръководство.

Свършихме с точка избори.

Приемаме факта, както и Михаела каза, че ние продължаваме да изпълняваме дейността до избор на ново ръководство.

По точка втора.

Анализът, който трябваше да бъде десет страници, последно 13 страници. Имаме все още липсващи текстове. Има около 23 – 24 страници. Гореще долу има вече завършен вид. Днес го изпратих в 14 часа до всички. Имам желание да задам няколко въпроса, за да мога да го пооформя по-добре.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Предлагам да ни дадеш поне един ден, за да може да го прегледаме.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: До понеделник.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Във вторник ще го предадем в ЦИК. Един ден, за да мога да получа информация от вас, това което аз самата трябва да правя, а иначе остава за гледане до вторник.

Очакваме от Централната изборителна комисиия да ни поканят да представим анализа си.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: За анализа на кака фаза сме?

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Има нанасяни промени в текста и аз имах проблем с достъп до борд, до компютъра си. И когато всичките тези промени бяха отстранени, аз видях, че има някой, който е работил по текста. Излиза в няколко цвята, което предполага, че няколко души са работили. Става дума за лица, които преди това не са работили по текста. В смисъл нови цветове имаше.

Текстът изглежда горе долу завършен. Липсват според мен няколко важни елемента. Имам желание в момента да насоча вниманието ви към тези въпроси. Като след това ще попитам по отделни конкретни теми дали има някой още нещо да добави или вървим към приключване.

Велко Милоев в писане на неговата част е задал един въпрос, който според мен трябва в момента да решим да или не и по какъв начин да го отразим. Става дума за проблем свързан с участието на турския посланик в кампанията на една от политическите сили.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Това го бях споменал като тема да го разработи някой в една начална уводна част, която дава общия преглед. Имах някакъв текст преди месец и половина, който беше предложение с какво да започне. Една обща директива и след това да се минава по тематичните раздели.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Това е за общата част. Общо въведение.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Дали да го има или да го няма.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: За мен това е нещо много важно. Тъй като освен един посланик на една южна съседна страна

участва в кампанията, ние имаме включване и на европейски лидери. И там за мен стои въпроса чисто принципно. Тези лидери нямат право например да се появят във Франция или в Германия в ролята си на ръководители на европейски институции и да участват в предизборната кампания на една или друга политическа сила. А виждате ли в България това е възможно.

Оказа се след проверка на всичките закони, че това в България не е в нарушение на законите. Въпросът е дали е допустимо и дали ние имаме желание да го споменем, без да се заяждаме или без да го приемаме хиперкритично. Просто да го поставим като един от въпросите не регламентиран въпрос.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Аз предлагам да не го поставяме. След като общото ни заключение, че бяха едни мирни, кротки, тихи, спокойни избори, не бива да прескачаме два, три проблема, какъвто беше проведената обществена поръчка за машинното гласуване. След като към тези момент, в края на юни още никой не е написал текст по това, да не се занимаваме вече. Това е моето мнение на този етап.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Или някой, ако нещо е правил това да го имаме предвид.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Ако някой нещо е правил и да даде текст. Идеята беше също да се види ОССЕ дали са обърнали внимание на този въпрос? Дали те са казали нещо?

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Всеки момент ги очакваме да се върнат в страната.

Най-вероятно Божидар се е обадил на Годор и той знае на кой текст сме и той каза, че ще участва в текста с проследяване на конкретни сигнали на МВР и на тяхната дейност по жалбите и сигналите и някакви други такива нередности. Написано е, той ще включи текста.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Аз бих искала да попитам Стефан Манов, ако може да провери във Франция как стоят нещата с външно вмешателство на турски посланик или други длъжностни лица от друга държава или Европейския съюз.

СТЕФАН МАНОВ: История с Холандия и Германия, които забраниха на турския външен министър и други да присъстват на митинги, Франция ги допусна.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Това беше за турския референдум. Въпросът е примерно, ако във Франция си имат френски избори и дойде някой от Германия или от Турция някой високопоставен нещо да агитира за тази или онази партия, имат ли право?

СТЕФАН МАНОВ: Изпрати съобщение, че подкрепя Макрон и Меркел също. Вмешателство ли е не е ли? Същевременно един кандидат депутат в едномандатния регион „Израел, Гърция, Малта, Италия“ направи митинг с Бенямин Нетаняху, който го подкрепяше на място. Защото там е от избирателните райони за французите в чужбина. Дозата прави лекарството или отровата. Навсякъде е така.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Въпросът е има ли законов текст някъде по въпроса, който да регламентира по някакъв начин?

СТЕФАН МАНОВ: Не съм видял за регламент, но не съм и търсил. Може да има. Със сигурност има нещо.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: В правилата на Венецианската комисия към които България се е присъединила формално има изрично отричане на вмешателството на друга страна, която и да било. Въпросът е сега, дали ние със супранационалните си институции, каквито са всичките европейски институции, дали те са външна сила или са другия израз на нашата идентичност, когато става дума за европейски.

За мен единствено проблема е, че както един президент не може да участва в дейността на политическата си партия веднъж след като е избран, така не може да участва и президент на някоя от европейските институции, в която и да било от страните.

Аз предлагам на този етап, когато имаме толкова неща, които трябва да изпипаме и да бъдат както трябва, този аспект да го оставим за каквато и да било среща или обсъждане или следваща кръгла маса, която ще организираме. А в този анализ единствено, ако някой пише по кампанията и участието на посланик или

работата му на чужд език, което по сега действащите закони е недопустимо, само този аспект да бъде вметнат, без да се разпростираме върху, останалите принципи, които за мен са важни. Явно сега ние се срещаме след толкова дни. Кой знае кога ще се видим следващия път на живо. И не бих искала някакъв текст просто така да мине като един параграф, а по скоро в подходящ момент, когато стане дума за следващ етап. Мисля, че бяхме набелязали няколко конкретни теми по които да предизвикаме кръгли маси или други обществени обсъждания и тогава когато дойде времето да включим и този аспект. Как ви се струва?

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Да видим общото състояние на анализа и какво има да се прави по него. Това е един частен въпрос, макар и важен, но е частен. Да не отива цялото ни време за него. На колко процента го оценяваш анализа като готов?

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Аз си мисля, че анализа е на около 90 процента. Какво трябва да се прави. В момента очаквам няколко човека. Имам конкретни въпроси. Част от текстовете аз искам да ги завърша в рамките на утрешния ден най-късно и да остане за всеки един от нас да го прочете вече като последен вариант и до понеделник да сме го приключили.

СТЕФАН МАНОВ: Аз последните три седмици бях изключително натоварен и не ми остана време да направя това, което исках. А именно да прочета внимателно и да шлайфам тук там, където смятах да предложи неща. Ако имаме време до понеделник бих искал да погледна и аз. Не искам да забавям общия ход на нещата.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Тази вечер по-късно ще изпратя един последен текст, по който моля кой каквото има да прави. Ще направя нов споделен файл, който ще споделя с всички, за да не се бъркаме със стария. По стария файл имаше подозирам погрешка, премахнати цели страници блоково. Затова имам желание да кача нов файл, по който да се работи. Старият ще го унищожа.

Велко зададе въпроса в какъв етап ми се струва, че е анализа. Аз мисля че до голям степен е приключил. Има няколко въпроса,

които още трябва да се изяснят. Има няколко текста, които очаквам да получа. Казали са ми, че ще дойдат до утре.

Има няколко дребни въпроса, които искам сега да задам, за да мога аз да приключа онези текстове, които изглеждат приключени и имат малки детайли за доуточняване.

Някой наблюдавал ли е обучение на секционни избирателни комисии? Това е по точка – Работа и обучение на секционните избирателни комисии.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Има двама, трима души, не е било система, за да може да кажем, че има някаква представителност. Това е за обучението на СИК. Мисля, че не е редно само върху две, три СИК, две три обучения.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Тук има още няколко дребни бележки. Две, три изречения по дистанционното обучение на районните избирателни комисии евентуално и по кадровия ресурс на самото обучително звено.

МИХАЕЛА ДОЦОВА: Кадровия ресурс на обучителното звено, всъщност членовете на ЦИК провеждат обучение. Така че мисля, че не е удачно по този начин да го формулираме.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: С промяната в Изборния кодекс от миналата година трябваше да се създаде отделно обучително звено, но те не получиха бюджет за това.

МИХАЕЛА ДОЦОВА: Смятам, че е некоректно да повдигаме въпроса, предвид това, че те не са имали бюджет.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Тук има едни препоръки. Това което ще остане в синьо. Единствено в два цвята ще бъде новия файл, който ще кача. В синьо са препоръки, които сме написали в миналия анализ, които никой не е взел под внимание, понеже те са повтарящи се проблеми. Трябва да решим дали всички или част от тях да преповторим или въобще да ги премахнем.

МИХАЕЛА ДОЦОВА: Да ги прочетем сега и да го решим.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Препоръките са повишаване на изискванията за образование и компетенции на членовете на СИК. Образователен ценз, писмено владеене на български език. Още

повече, че за първи път имаме наблюдавана ситуация, в която председател на секционна изборителна комисия не чете и не пише на български език.

МИХАЕЛА ДОЦОВА: Писменото владеене на езика как ще се установява?

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Това е един от големите проблеми.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Нашето предложение беше да има завършен осми клас. Както за РИК и за ЦИК има изискване да имат завършено висше образование, по същия начин за СИК да има някакво изискване осми клас или десети или 12-ти клас.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Ако ще се качва документа нека си го чете всеки. Няма нужда сега да го четем едно по едно. Моето мнение е, ако копираме всичко от миналата година става едно голямо разводняване и няма да ни четат. Моето мнение е да имаме акцента. От миналата година да копираме само това, което смятаме за най-важно. Но да си пишем. Другите да кажат, примерно този параграф ми се струва добър. Всички препоръки да останат или някой да напише коментар. Там има повторения на повторения. Една препоръка повтаря друга препоръка, която повтаря буквално текста преди препоръките. Нека да го чете всеки.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Така е. Затова текста стои по този начин. Там където е в синьо не съм го пипала, понеже остана предишния път. Така се разбрахме всички да ги видим тези препоръки и да ги изчистим. По тази причина там където е пипано, аз съм го изчистила след това текста. Но там където никой не е пипал го оставих така.

СТЕФАН МАНОВ: Колеги, налага се да приключвам, защото бързам за самолета. Аз съм в Париж в момента. Ще ви напусна, но ще се ангажирам да прочета много внимателно каквото ми изпрати Румяна Дечева и да нанесе евентуални шлифовки в частите, които се чувствам подготвен за вота в чужбина, за списъци и т.н.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Само да те помоля, в четвъртък вечер е крайни срок в който трябва да предоставим нашите

материали за публикацията на БАИС. В нея липса твоя, на Митко Димитров, моя и на Обществения съвет.

СТЕФАН МАНОВ: Писа ми Даниел. Аз се ангажирах да пиша нещо до края на седмицата за френската мажоритарна система. Даже ще го актуализирам с резултатите от втория тур.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Кога си обещал да му го изпратиш?

СТЕФАН МАНОВ: До края на седмицата съм обещал. Каза, че ще ме изчака.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: След като ще те изчака до края на седмицата, тогава и ние не бързаеме при това положение. Ние ще предадем от името на Обществения съвет анализа, който е за изборите миналата година, който също ще го кача на споделен файл. Ако от днешна гледна точка на някого му се струва последно да погледне, тъй като ще бъде отпечатано следващите десет дни, тъй като този документ ще бъде разпространен широко в тази сграда.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Да се види който има желание, какво сме казали предишния път и какво повтаряме или не повтаряме сега.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Този документ ще го изпратя. Какво друго ви се струва, че може да включим? Моето предложение е да имаме едни отделен текст по дистанционното гласуване.

На мен ми се струва, че от всичките различни теми, ние бяхме приели едни четири теми, на които да наблегнем за тази година. От тези четири теми най-актуална ми се струва темата за електронното гласуване, което включва машинно, интернет и преброяване електронно на бюлетините. И в тази връзка мислех по следващата точка да предложа на Велко, тъй като с него работихме по един текст, да обогатя с един по-стар анализ наш, който имаме от повече страници на тема електронно гласуване.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Само да припомня, че в жълтата книжка, която ни раздадоха на последната конференция има една прекрасна, много подробна статия на Стефан за интернет гласуването.

СТЕФАН МАНОВ: Благодаря за оценката.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Препоръка е да се прочете, който го интересува, защото е добре написана. Аз разбрах почти всичко.

СТЕФАН МАНОВ: Споделям напълно това, което Руми казва за необходимостта да сложим акцент върху тази тема, защото вече сме юни. А според Изборния кодекс трябваше да направим три симулации тази година на интернет гласуване. А ситуацията не върви много добре. Опасявам се, че ще има напъни да се замете под килима или даже изобщо да се премахне това нещо от Кодекса. Затова ми се струва, че ние трябва да алармираме достатъчно ясно в този доклад, че това стои като цел и задължение и да не се случи като с машинното гласуване, после да кажем, че до 1 януари 2018 г. трябвало да има три симулации. Ние да си го напишем. Да сме казали нашата дума. А след това те да се съобразяват.

В тази връзка бих ви предложил на следващото заседание да поканите представители на Агенцията за електронно управление от тази работна група, която е сформирана и да ни информират докъде са стигнали. Отново посочвам в преходни и заключителни разпоредби на Изборния кодекс пише, че бюджета се осигурява от националния бюджет и финансирането се осигурява от националния бюджет. Тоест не е нужно да чакаме европейски пари, за да работим. Има си го написано. Има акт на Министерския съвет. Това ми е притеснението, че се отекоха нещата и пак накрая ще кажем, че нищо не е станало.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: За този текст, тъй като той има същия срок за подаване като този, който ти пишеш за френската система, аз също ще го сложа в споделен файл, въпреки че ще очаквам предимно от Велко, чийто текст ще ползвам от миналата година. И един друг наш текст, който трима човека го писахме преди две години. В опит да не повтаряме това, което ти си писал миналата година, но с позоваване на тези стандарти, които бяха приети преди два дни от Венецианската комисия от Съвета на Европа. В смисъл такъв да звучи актуално и в същото време да звучи подсецащо за някакъв ангажимент и за някакъв обществен дебат, който може и да не се състои отново.

Всеки който има мнение, всеки който има отношение ще се радвам да го погледне. Тоест, от моя страна два документа. Единият ще бъде анализа тазгодишния. А другият ще бъде за електронното гласуване. Друг документ, който ще бъде в прикачен файл, ще бъде анализа от миналата година.

СТЕФАН МАНОВ: Ако може изпрати това становище на Венецианската комисия за интернет, дистанционното гласуване, електронното гласуване.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Ще го изпратя. Ще изпратя и двата документа, които касаят конкретно България. Тази вечер още ще го имаш.

СТЕФАН МАНОВ: Много ви благодаря на всички.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Аз има една молба. На всичките тези имейли да пише срок.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: За нашия анализ 2017 г. срока е понеделник 10 часа сутринта. Уговорката ни е, когато желаем да го представим на следващия ден трябва в работно време предишния ден да съм го изпратила до Централната изборителна комисия.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Трябва да им го изпратиш в понеделник в 14.00 часа.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Понеделник сутринта 8 часа се затваря. Това е за анализ 2017 г.

За така нареченото електронно гласуване

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Вие имате с Велко разработено за машинното гласуване. Тогава беше актуалната тема. Говорим за конференцията, която беше преди половин година. Има го в анализа. И това да го включиш според мен.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Аз ще сложа новите моменти, новите изисквания, това което е правено. Откъде сме започнали ние.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Аз нямам възможност до края на седмицата да се занимавам с това.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Мога да използвам твоя текст.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Естествено, което съм дал е за ползване и то беше чат от нашия анализ.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: За електронното гласуване петък 12 часа ще бъде крайния срок.

Аз мисля, че това са двата документа. Други документи нямаме.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Анализа за БАИС, който е от името на Обществения съвет.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Това е миналогодишния документ, който сме приели. Аз ще го изпратя още тази вечер, ако някой иска нещо да променя. Но в петък на обяд той ще бъде изпратен. Това е анализ 2016 г. Срок - петък до 12 часа.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Измислена е тайната на вота дори за тези скенери, на които не бива да се сгъва бюлетината.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Има различен начин на подаване на бюлетината. Това което искам да ви предложи все едно кой ще бъде председател на Обществения съвет, да планираме за септември месец след лятната отпуска, обществено обсъждане на една от четирите приоритетни теми, които приехме. Те бяха електронно гласуване, обучение на СИК, информационна кампания за гласоподавателите и изборната администрация. Изборната администрация включва изборен календар, начин на организация на работа. Тогава говорихме, че е най-проблемното и е най-добре да се остави като последна тема, защото това значи пълна реорганизация на администрацията и информираността на гражданите или на избирателите. Коя от всичките тези теми ви се струва, че може за септември в началото да предложим.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: В края на септември, за да може в началото да действаме и да има две, три седмици, за да може да се поканят хора, да се организира.

МИХАЕЛА ДОЦОВА: Аз мисля, че изборната администрация е една от най-важните и да я оставим за финала. А трябва да отворим диалога колкото се може по-рано, за да може, ако има промени в Изборния кодекс евентуално нещо да бъде включено.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Да започнем с изборната администрация. Там има най-голяма съпротива от всичките политически партии, от всичките членове на СИК.

МИХАЕЛА ДОЦОВА: Това е една обща тема, която бихме могли да разделим на подтеми и да си изберем една, две теми.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Не е обучението на СИК даже приоритетното. Отделно за назначаването на членовете. Трябва ли да продължава да бъде чисто партийния модел.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Обучението на СИК е доста частен случай.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Обучението е по-технически проблем.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Според мен две са теми, които биха могли да се включат. Едното е електронното гласуване, а другото е изборната администрация.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Електронното гласуване дали да не изчакаме да мине първото пробно и между него и второто, за да може да имаме някакви наблюдения.

ЕЛЕНА ЦИЦЕЛКОВА: Така като ви слушам на мен най-логично ми звучи да бъде информираността на гражданите. Най-малко съпротива, никого не притеснявате. И освен това на вас това ви дава възможност вие да се съберете и да имате възможност да направите нещо. Казвам вие, защото мен няма да ме има.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Гражданското образование според мен е това, което в най-малка степен ще събуди интерес в когото и да било. Медиите, които би трябвало да бъдат сериозно въввлечени, знаеш колко време им обяснявам, присъствала си, защо е важно те да имат отношение. Оставям тези две теми да ги мислим и двете. Като електронното гласуване, което включва интернет, машинно. Защото, ако ние не подемем темата за машинното гласуване, която беше напъхана под килима, тя ще си остане под килима до следващите избори, когато отново ще гръмне.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Има ли проблем да се направят две събития до края на годината?

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Не. Аз бих препоръчала да започнем с електронното гласуване. Проектът върви от м. януари. И на нас нищо не ни пречи преди тази среща да направим среща с господин Цонев. Ще намерим среща. Той има желание да се срещне с нас. Изяви желание да дойде да разговаря с нас. Той има ограниченията на институцията си разбира се, докато всичко това са експерименти и проекти.

Другият вторник ще се видим с ЦИК. Така че аз предлагам тези теми, защото в един момент ние ще решим, след като минат другите решения за ръководство и останалите, в един момент ние ще решим юли, август да не се срещаме, защото е отпускарски период. Затова ги предлагам тези теми. Аз ще ги изведа като предложения. По-нататък ние ще имаме възможност през лятото да си променим мнението, ако някоя от двете теми бъде наложена.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Имам един въпрос. ЦИК дала ли е някаква индикация, че очаква нещо от Обществения съвет във връзка с конференцията си? Става дума за конференцията на изборните служители и от Централна и Източна Европа.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Ноември месец не. Ние предлагаме да направим едно малко представяне и едно малко описание как работи, как се е появило, какви проблеми се опитваме да решаваме и какви са нашите взаимоотношения включително финансови, организационни.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Финансовото е такова, че би било добре те да платят няколко такси, ако искат хора от Обществения съвет да са там. Защото 390 евро е много за всеки от нас предполагам.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Имайки предвид, че Централната избирателна комисия го организира.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Без официална регистрация, което също може би е опция. Да влизаме и излизаме без бадж.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: Две са нещата. Първо, ние следващата конференция на БАИ ще бъдем също съорганизатори. Това е потвърдено декември месец в края на годината, където ще

представим анализа, който сега завършваме. Както и останали други теми, които ще успеем да изведем на тези кръгли маси.

А другото което е, всички дейности, които имаме съвместно с ЦИК естествено, че ние участваме и те подкрепят нашето участие. Това до момента не е поставено и съответно нямаме отговор от ЦИК. Имаше един по-стар период, в който подкрепата не се разбираше от само себе си, но това сега не е ситуацията.

ВЕЛКО МИЛОЕВ: Предполагам, че и други са получили покана. Предполагам, че е циркулярна и е подписана от Ивелина Алексиева и от секретаря. Това е преди около три седмици. Подателя се изписва като АСЕЕЕО. И там ти казват. Уважаеми заповядайте на конференцията. Дават линк за регистрационна форма. Накрая е написано как ще платите регистрационната такса? Дали на място като дарение или онлайн и има и ДДС върху 390 евро.

ПРЕДС. РУМЯНА ДЕЧЕВА: И аз я получих.

И така:

Променяме мандата на ръководството на 2 години, като след приемане от ЦИК, правим и останалите промени на Правилата ни за дейност.

Предаваме анализа на ЦИК и разговаряме за съвместна дейност – кръгли маси и конференции през септември и някой от следващите месеци по следните теми: електронно гласуване и изборна администрация.

Проверяваме възможност за участие в ГА на АСЕЕЕО.

Обявявам заседанието за закрито.

(Закрито в 18,05 ч.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Румяна Дечева

Стенограф:

Силвия Михайлова